

Stuber Andrea A víg özvegyről

Az előadás problémamentes. Nem nehezíti rendezői értelmezés, amely esetleg megakaszthatná a műélvezésben a leendő közönséget, legyen akár Nagymező utcai, akár bécsi, akár japán.

A magamfajta múlt századi (ezredi) őskövület számára kissé idegen az a fajta sikerpropaganda, sztárkultuszos, hajchős zenés színházi működés, amelyet Kerényi Miklós Gábor vezényel a Nagy-mező utcában. Ám ettől még a Budapesti Operett-színház igen hatékonyan, eredményesen, jelentős munka- és energiabefektetéssel teszi a dolgát. Legújabb premierjük nem a húzóágazat, a musical tagozat produktuma, hanem az exportrészleg terméke. Lehár Ferenc nagyoperettjét, A víg özvegyet vitte színre Béres Attila, alapjában véve Szabolcska Mihály-ian („nincsen benne semmi, ámde az legalább érthető”). A premiert megelőző sajtótájékoztatón ugyan említette a rendező, hogy a mű politikus, s hogy Ari-Nagy Barbara színpadra alkalmazó dramaturggal áthelyezték az 1905-ben született operett cselekményét a harmincas évekbe, de sem a politikum, sem a két világháború közötti korszak nem üt át a produkción. (Nyilván nem fogja a kutya se számon kérni, hogy hol van itt az egyik vagy a másik.) Az elő-adás problémamentes. Nem nehezíti rendezői értelmezés, amely esetleg megakaszthatná a műélvezésben a leendő közönséget, legyen akár Nagymező utcai, akár bécsi, akár japán.

A víg özvegy a maga idejében az operett műfaját nem egy szempontból forradalmasította, s bombasztikus sikert aratva kezdte meg pályáját Európában és Amerikában a múlt század elején. Ma is otthonosan mozog a színpadon, a kitűnő zenéjén túl bizonyára azért is, mert nem áll távol tőlünk az a földhözragadt, illúziótlan, sőt kissé cinikus szemlélet, amellyel a darabbéli pontvedróiak boldogulni igyekeznek a vi-lág-ban. (Az eredeti librettóban még montenegróiak szerepeltek, sőt a követségi mindenek figuráját egyenesen a montenegrói trónörökösről nevezték el Nye-gus-nak az alkotók, ezért a bécsi ősbemutató után tüntettek a mű ellen a montenegrói diákok. Vajon járnak ma is operettet nézni az egyetemisták?)

Lehoczky Zsuzsa (Bácskai Hedvig) - Szkárossy Zsuzsa felvétele

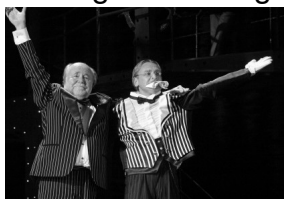
Akárhogy hívják is a kis államot, mindenesetre erősen bal--ká-ni, s ez az Operettszínházban már a párizsi nagykövetség berendezésén is látszik. Daróczi Sán-dor díszlete elég olcsó ízlésre valló helyszínt teremt: mű---virágok és kék fényecskék nagy, átlátszó vázákban, természetes csillárok, amelyekről kristály helyett mintha csillámló szilveszteri parókák szálai lógnának. (Az

ablakokon és ajtókon átsejlik, hogy a helyiséget kívülről pókháló szövi be.) A második felvonás, valamint a fatalnyi harmadik a színrevivők újításaként Glavari Hanna luxushajóján játszódik – akkora vízi jármű, hogy alighanem eldugaszolta a Szajná –, ami lehetőséget ad a leleményes Bodor Johanna koreográfusnak, hogy matróztáncot is elhelyezzen a fedélzeten. Hő-se-ink élvhajász életviteléhez passzol a csicsás környezet, s ebben a közegben próbálnak Fű-zér Anni jelmezei előnyösnek és gusztusosnak mutatkozni.

Az operett műfajáról sok jót el lehet mondani (meg nem kevés rosszat is), de most a néző szempontjából két pozitívumát emelném ki. Az egyik az, hogy a működőképes operett-előadás megpendít egy olyan húrt, amely valahol mélyen ott rejtőzik minden nézőnőben. A másik, hogy az operett sok színészt vesz igénybe, tehát a közönség egyetlen este alatt rengeteg kedvencén legeltetheti a szemét. Az pedig tény, hogy itt avatott gárda teljesíti színészi feladatát. Nem minden esetben invenciózusan, olykor csak rutinsze-rű-en, de szakszerűen és hatásosan. (Hát mit tegyünk, az operettben a hatások hagyományosan nagyok: emelt hangú hóbörgések, gigantikus mimikai gesztusok és orbitális spétek.)

A két szereposztás különböző erőket és erényeket mutat. Jól kihasznált ziccer például az a táncoskomikus–szubrett páros, amelyet Peller Anna és Kerényi Miklós Máté alkot. A megtermett, energikus, vehemens színésznő és a kicsi, könnyű, beszédhibásnyűsű fiú, aki úgy mozog és táncol, mintha gumiból vol-na – ketten együtt mindenre képesek. Ugyanakkor a másik sze-rep-osztás egyívású négyese – Sán-ta Lász-ló, Nádasi Veronika, Szabó Dávid és Bódi Barbara – szintén derekasan dolgozik és szépen mutat. Latabár Kálmán egykori szerepe, Nyegus Szabó P. Szilvesz-ter-nek és Mé-szá-ros Árpád Zsoltnak jutott, s az előbbinek áll jobban. Szabó P. alkata karakteresebb a feladathoz, megoldásai egyénibbek, mint amilyenekkel váltótársa operál. A szereposztás kritikus pontja a testiségbe feledkező második szerelmespár. Az első garnitúrában Vadász Zsolt hevül a pontevedrói nagykövet feleségéért, s ezenközben egy túlzásba esett némafilmsztár modorában pózol a színpadon. Cselóczki Tamás buffó-sabb s egyben érzékenyebb csá--bító. Lu-kács Anita nem látszik ideális megoldásnak Valen-cienne-re. Már csak azért sem, mert a Maxim legjobb táncosnőjének mondja magát, de ezt semmivel nem igazolja. Amikor a grizettek előadják a legkevésbé sem alapszintű kánkánjukat, akkor a Maxim-görlök fellépését vezénylő Lukács Anita jobbra ülve táncol, vagy a színpad szélére húzódva ritmusra libegteti a szoknya-ját. Nem úgy a nagyszerű Lehoczky Zsuzsa, aki miután Hanna anyukájaként librettón kívülről színre keveredik, és „elozza” lányától a Bamba, bamba gyász-vitéz című dalt, még a kánkánt is kirakja.

A két szereposztás bonvivánja hasonló: egy-egy sötét hajú férfi, fazonírozott szakállkával. Dániel Gábor-ban az a jó, hogy belevisz a játékba némi „macsós szemétséget” – kegyetlenül kiélvezi a Hannával való összecsapást –, miközben a játékos kedvesség sem idegen tőle, s közben valami drámainak ható, férfias ziláltsággal úzi magát keresztül az estén. A ket-tes számú Daniló szintén elég illúziókeltő, s az őt ízesen éneklő Vadász Dánielről elmondható, hogy szöveg-érthetőség szempontjából messze ő az első a fősze-rep-lők között.

Haumann Péter (Mirkó) és Mészáros Árpád Zsolt (Nyegus) - Szkárossy Zsuzsa felvétele

A produkció legkompaktabb színészi alakítását mindkét esetben a címszereplő nyújtja, teljesen eltérően ábrázolva Glavari Hannát. Kalocsai Zsuzsa megformálásában az özvegy cseppet sem víg. Már nem igazán ifjú, s számos rossz tapasztalatot szerezhetett az emberekről, amíg fiatal volt és pénztelen. Mire a vagyon az ölébe hullott, nem is képes igazán örülni neki, inkább a visszavágás, a bosszú foglalkoztatja. Egy kemény, királynői tartású, megkeseredett asszony – majdhogynem Dürren-matt öreg hölgye – hűvösen figyeli pontevedrói honfitársait, miként próbálják megszerezni az ő húszmillióját. S hogy a Danilóval való beteljesedő szerelem végül talán majd békét hoz Hannának, erre csak a Vilja-dalból következtethetünk. Az ugyanis különösen ihletett pillanata az előadásnak: végtelenül lágyan, kristálycsillogású hangon éneklő Kalocsai, mellőzve mindenféle dinamikai bemutatót vagy hivalkodást a vocéval.

Sáfár Mónika Hannája könnyedebb, frivolabb, s nem kevésbé hiteles. Neki nem a tragikum a fő vonása, hanem az irónia. Egy szerencsésebb természetű, egészséges humorérzékű nő, akit szórakoztat a körülötte nyüzsgő hitvány alakok igyekezete. Mulat-sá-gára szolgál a Danilóért való küzdelem is. Ha választanom kellene, hogy a két Glavari Hanna közül melyikkel zárjanak be véletlenül egy női kon-fek-cióosztály próbaülsőjébe, okvetlenül a Sáfár Mónikára voksolnék.

Végezetül szeretnék hódolni a Zéta Mirkóként tündöklő Haumann Péternek. A második szereposztásban felbukkanó Mikó István játékának kedélytelenségét és alaktalanságát látva még feltűnőbb, hogy Haumann milyen elevenen, élvezettel, sikkal, bájjal, humorral énekel, táncol és komédiázik. (Egyszer még kacszázva is jár, mint egy Feleki Kamill.) Akkor pedig, amikor a Nő, nő, nő-oktetben két sor közé váratlanul, szólamban maradván betoldja, hogy „mittudomén”, az ember legszívesebben féktelen, kitörő, lelkes „Hinnye!” kiáltásra ragadtatná magát.

Lehár Ferenc: A víg özvegy

(Budapesti Operettszínház)

Szövegét írta: Viktor Léon és Leon Stein. **Versek:** Baranyi Ferenc, Eörsi István, Ari-Nagy Barbara.

Ari-Nagy Barbara.

Díszlet:

Daróczi Sándor.

Jelmez:

Füzér Anni.

Koreográfus:

Bodor Johanna.

Zenei vezető:

Maklár László.

Ve zé nyel:

Maklár László/Silló István.

Karigaz ga tó:

Ké-rin-ger László.

Játékmester:

Aczél András.

Rendező:

Béres Attila.

Szereplők: Kalocsai Zsuzsa/Sáfár Mónika/Balog Tímea, Dániel Gábor/Vadász Dániel, Haumann Péter/Mikó István, Lukács Anita/Bucsi Annamária, Vadász Zsolt/Cselóczy Tamás, Mészáros Árpád Zsolt/Szabó P. Szilveszter, Kerényi Miklós Máté/ Sánta László, Peller Károly/Szabó Dániel, Jantyk Csaba/Dézsy Szabó Gábor, Kékkovács Mara/Bódi Barbara, Marik Péter/Langer Soma, Peller Anna/ Nádasi Veronika, Oláh Tibor/Péter Richárd, Papa-dimitriu Athina.